

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 14.6.2007
KOM(2007) 332 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En god alderdom i informationssamfundet

Et i2010-initiativ

Handlingsplan vedrørende informations- og kommunikationsteknologi og aldring

{SEC(2007)811}

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En god alderdom i informationssamfundet

Et i2010-initiativ

Handlingsplan vedrørende informations- og kommunikationsteknologi og aldring

(EØS-relevant tekst)

1.	Ikt til en god alderdom: En social nødvendighed og en økonomisk mulighed.....	3
1.1.	Indledning	3
1.2.	Handlingsplanen for en god alderdom i informationssamfundet.....	4
2.	Overvindelse af hindringerne og udnyttelse af mulighederne	5
2.1.	Bedre kendskab til ældre brugere.....	5
2.2.	Markedets synlighed og gennemsigtighed	6
2.3.	Lovgivningsmæssige hindringer	6
2.4.	Tekniske hindringer	7
2.5.	Basale hindringer for adgang og mangel på tilfredsstillende løsninger.....	7
2.6.	Andre hindringer	7
3.	Mål og aktioner under handlingsplanen for ikt og aldring.....	8
3.1.	Øget kendskab og opnåelse af enighed	9
3.2.	Opnåelse af de rette betingelser	9
3.3.	Fremme af udbredelsen	10
3.4.	Forberedelse på fremtiden.....	11
4.	Konklusion	11

1. IKT TIL EN GOD ALDERDOM: EN SOCIAL NØDVENDIGHED OG EN ØKONOMISK MULIGHED

1.1. Indledning

Europas befolkning bliver ældre: den gennemsnitlige levealder er steget fra 55 år i 1920 til over 80 år i dag. Antallet af personer i alderen 65-80 vil stige med næsten 40 % i perioden 2010- 2030, hvor babyboom-generationen går på pension. Denne demografiske ændring stiller Europas samfund og økonomi¹ over for en række betydelige udfordringer. Ikt kan spille en betydningsfuld rolle, når disse udfordringer tages op.

Ikt kan bidrage til, at ældre **medborgere** kan forbedre deres livskvalitet, bevare et godt helbred og forblive uafhængige i længere tid. Der udvikles innovative løsninger på hukommelses-, syns-, høre- og mobilitetsproblemer, der forekommer hyppigere blandt ældre mennesker². Ikt giver også de ældre mulighed for at forblive aktive på arbejdsmarkedet eller i lokalsamfundet. De erfaringer og færdigheder, som de tilsammen råder over, er et aktiv, navnlig i *vidensamfundet*.

Efterspørgslen efter ydelser på social- og sundhedsområdet vil stige, når antallet af meget gamle og svagelige personer stiger (aldersgruppen over 80 vil i 2050 være næsten dobbelt så stor som nu), og den finansielle bæredygtighed for sådanne ydelser giver allerede anledning til bekymring³. Ikt muliggør mere effektiv forvaltning og levering af ydelser på social- og sundhedsområdet og forbedrer mulighederne for pleje i lokalsamfundet, selvpleje og innovation inden for tjenesteydelser. Der kan opnås store fordele for **økonomien og samfundet som sådan**.

Selv om den ældre del af befolkningen har en stor købekraft, og befolkningens aldring er ved at blive et globalt fænomen, er markedet for **ikt til en god alderdom** i informationssamfundet stadig på de første udviklingstrin, og ikt-løsninger er endnu ikke tilgængelige og udbredt i nødvendigt omfang. Grundene omfatter ringe kendskab til mulighederne og brugernes behov, utilstrækkelig erfaringsudveksling, refusions- og godkendelsesordninger præget af manglende sammenhæng, mangel på interoperabilitet og store udgifter til udvikling og validering.

Kommissionen har derfor besluttet at lancere en **handlingsplan for en god alderdom i informationssamfundet**, som forelægges i denne meddelelse som bekendtgjort i i2010⁴. Handlingsplanen har ikke kun til formål at muliggøre en bedre livskvalitet for ældre med betydelige omkostningsbesparelser inden for levering af ydelser på social- og sundhedsområdet, men der sigtes også mod at bidrage til at skabe et stærkt industrielt grundlag for ikt og aldring i Europa. Handlingsplanen udgør Europa-Kommissionens første

---

¹ KOM(2005) 658 og KOM(2006) 57.

² 45 % af aldersgruppen 75 og derover oplever, at de er handicappede i forbindelse med udførelsen af almindelige dagligdags aktiviteter.

³ Udgifterne til pensioner, sundhedsydelser og langvarig pleje vil stige med 4-8 % af BNP i de kommende årtier. Forholdet mellem antallet af arbejdstagere (som skal bære disse udgifter) og antallet af pensionister vil i 2050 være faldet fra 5:1 til 2:1.

⁴ KOM(2005) 229: det vigtige i2010-initiativ, der vedrører det aldrende samfunds behov, herunder mere specifikt omsorg for mennesker i et aldrende samfund og teknologier til fremme af velvære, uafhængighed og sundhed.

reaktion på ministererklæringen om inddragelse i informationssamfundet fra Riga, 2006⁵, og støtter EU's politik vedrørende vækst og konkurrenceevne inden for rammerne af den reviderede Lissabon-dagsorden, demografiske ændringer, beskæftigelse, sundhed og lige muligheder⁶.

Kommissionen vil også foreslå støtte til et nyt **forskningsprogram vedrørende en god alderdom i informationssamfundet, som skal gennemføres af de europæiske lande** under traktatens **artikel 169**.

1.2. Handlingsplanen for en god alderdom i informationssamfundet

Denne handlingsplan er udformet med henblik på at skabe politisk og industriel opbakning til en betydelig indsats for at udvikle og udbrede brugervenlige ikt-redskaber og tjenester, mainstreame ældre brugeres behov og støtte andre politikområder, der vedrører de udfordringer, der er forbundet med aldring. Denne handlingsplan støtter navnlig Kommissionens handlingsplan for handicappede (2003-2010)⁷.

Handlingsplanen behandler markedshindringerne for ikt-tjenester og –redskaber og søger at udnytte navnlig de muligheder, der er for de ældre i dag og i fremtiden, gennem bevidstgørelse, fastlæggelse af fælles strategier, fjernelse af tekniske og lovgivningsmæssige hindringer samt fremme af udbredelsen, fælles forskning og innovation. Den koordinerer den nuværende indsats, tilføjer nye aktioner, som skal integreres, og supplerer og styrker det nuværende arbejde. Tre områder, der vedrører brugernes behov, skal behandles:

En god alderdom på arbejdspladsen eller "en aktiv alderdom på arbejdspladsen": At forblive aktiv og produktiv længere med bedre kvalitet i arbejdet og balance i arbejdslivet ved hjælp af brugervenlig ikt, innovativ praksis for fleksible arbejdspladser, ikt-færdigheder og –kompetencer og forbedret undervisning inden for ikt (henholdsvis e-færdigheder og e-læring).

En god alderdom i samfundet: At forblive socialt aktiv og kreativ⁸ ved hjælp af ikt-løsninger inden for sociale netværk og adgang til offentlige og kommercielle tjenesteydelser, hvorved livskvaliteten⁹ forbedres og den **sociale** isolation (et af de største problemer for ældre på landet, i tyndt befolkede områder og i byområder med begrænset familiemæssig støtte) mindskes.

En god alderdom i hjemmet: At være sundere og have bedre livskvalitet i længere tid ved hjælp af teknologi, samtidig med at en høj **grad** af selvstændighed, uafhængighed og værdighed bevares.

Europas ikt-industri (herunder SMV'erne) og leverandører af sundheds- og socialydelser kan udvikle mange af de elementer, som er nødvendige for levering af tjenesteydelser, der er rettet mod ældre kunder. Partnerskaber mellem den private og den offentlige sektor kan stå for at vurdere brugernes accept af nye løsninger og disses omkostningseffektivitet.

---

⁵ Ministerkonferencen i Riga om ikt for et åbent samfund og ministererklæringen fra Riga, juni 2006.

⁶ Henholdsvis KOM(2005) 658, op.cit, KOM(2006) 30, KOM(2005) 525, Aho-gruppens rapport, Rådets direktiv 2000/78/EF, SEK(2006)1195 og KOM(2003) 650.

⁷ KOM(2003) 650.

⁸ F.eks. ved hjælp af internet 2.0/Web 2.0, digital tv – under forudsætning af at alle har adgang hertil–og mobil kommunikation.

⁹ I tråd med det europæiske år for lige muligheder for alle, 2007.

Hvis Europa reagerer rettidigt på udfordringerne og overvinder tekniske, lovgivningsmæssige og adfærdsmæssige hindringer, kan ikt til en god alderdom blive en drivkraft bag jobskabelse og vækst¹⁰ og et godt "lead market" for Europa¹¹.

ikt til en god alderdom: En social nødvendighed og en økonomisk mulighed
Informationssamfundet kan give ældre mulighed for at deltage fuldt ud i samfundslivet og økonomien, når og hvor de ønsker det, og at være aktive som selvstændige borgere, og det kan samtidig skabe fordele for virksomhederne, økonomien og samfundet som helhed.

2. OVERVINDELSE AF HINDRINGERNE OG UDNYTTELSE AF MULIGHEDERNE

2.1. Bedre kendskab til ældre brugere

Markedet for produkter og tjenesteydelser inden for ikt og aldring er stadig i udviklingsfasen. Et begrænset markedskendskab og begrænset synlighed på markedet, mangel på standarder og interoperabilitet samt usikkerhed om forretningsmodellernes bæredygtighed udgør hindringer for udbredelsen. Manglende sammenhæng mellem løsningerne giver forskelligartede og dyre løsninger. Ethiske spørgsmål og en generel mangel på koordinering, samarbejde i brugerindustrien og fælles strategier sinker udbredelsen. Hvis disse hindringer skal overvindes, og mulighederne udnyttes, **skal** brugerne være i fokus. Der skal her peges på to kendetegn ved brugerne.

Ældre kan stå **relativt svagt**, når de står over for nye teknologier. Dette kan skyldes deres personlige situation (indtægt, uddannelse, bopæl, sundhedstilstand, eventuelle handicap og problemer vedrørende ligestilling), den nye teknologiske kompleksitet eller afhængighed af fagfolk (læger, genoptræningseksperter og konsulenter, der rådgiver om en dagligdag præget af uafhængighed og tilpasninger på arbejdspladsen), offentlige og private leverandører af sundhedsydelser og familiemedlemmer. Derudover er produkter og tjenesteydelser ofte ikke tilgængelige i tilstrækkeligt omfang eller ikke tilpasset ældre brugeres specifikke behov, hvilket øger følelsen af frustration og afhængighed. Hvis ikke der træffes foranstaltninger, vil denne situation også gøre sig gældende for fremtidens ældre på grund af den hurtige teknologiske udvikling.

Hvad angår ydelser på social- og sundhedsområdet, er refusions- og forsikringsordningerne ofte baseret på komplicerede procedurer. Hvis procedurerne ikke fungerer korrekt, kan de ældre føle sig helt magtesløse.

En betydningsfuld tendens inden for ikt, som giver en modvægt, er **selvhjulpne brugere**. Ældre brugere kan blive meget bedre oplyste end tidligere, og de kan således i højere grad tage ansvaret for deres egen sundhed og fysiske tilstand og opnå en dagligdag præget af uafhængighed ved hjælp af oplysninger på internettet, fjernsynskanaler med temaprogrammer og ikt-løsninger, der kan bidrage til at lette dagligdagen og forbedre den enkeltes sundhedstilstand og fysiske tilstand. Derudover reviderer en række lande deres sundhedspleje- og forsikringsordninger for at reducere omkostningerne og øge effektiviteten og kvaliteten, og i den forbindelse lægges en del af statens ansvarsområder ud til borgerne selv og den private sektor.

---

¹⁰ Silver Economy Network.

¹¹ Aho-rapporten, *op. cit.*

2.2. Markedets synlighed og gennemsigtighed

Ringe kendskab hos den europæiske ikt-industri¹², mellemmand og slutbrugerne af teknologiske hjælpemidler er en af de vigtigste årsager til, at markedet for ikt til ældre indtil videre ikke har haft den fornødne opmærksomhed.

Ældre brugere har ofte et begrænset kendskab til de mulige løsninger. Der findes stort set ikke systematiske oversigter og sammenlignende vurderinger af teknologierne, som kan være til hjælp for forbrugerne. Selv kendskabet til de elementer, der gør almindelige teknologier, der bruges på arbejdspladsen, brugervenlige, er præget af store forskelle. Fordelene ved udstyr til telemedicinydelser og støtte i hjemmet er velkendte, men udbredelsen er stadig begrænset på grund af et utilstrækkeligt kendskab til mulighederne blandt mulige købere, f.eks. lokale myndigheder.

Virksomhederne har stadig et begrænset kendskab til komparative brugerkrav som f.eks. socioøkonomiske faktorer, kønsbestemte behov og indkomstforskelle, som kan hindre adgangen til ikt, personlige holdninger og følelser forbundet med ikt og selv til forskellige livsstile. Virksomhederne og de lokale myndigheder forsøger sig således stadig frem. **Fraværet af en systematisk tilgang til markedsudvikling** medfører **store udgifter** til forskning og markedsvalidering. **Den manglende gennemsigtighed** af gældende regler og bestemmelser, herunder støtteordninger for innovative løsninger, stiller hindringer i vejen for både brugerne og erhvervslivet og resulterer i dyre løsninger.

Markedsudviklingen lider også under en generel mangel på **udveksling af praktiske erfaringer**. Der findes f.eks. ingen bedste praksis inden for "intelligente hjem", der muliggør et uafhængigt liv, eller tilpasning af arbejdspladsen. Innovativ god praksis er ofte begrænset til gennemførelse af små projekter på grund af den usammenhængende tilgang til risikodeling og manglen på udbygningsforanstaltninger præget af fremsynethed (herunder også manglen på innovativ indkøbspraksis). Det begrænsede omfang af den teknologiske udbredelse, den manglende viden om omkostningseffektivitet, brugernes manglende accept af innovative tjenester og teknologiske udfordringer (f.eks. interoperabilitet) lægger en dæmper på investeringerne.

2.3. Lovgivningsmæssige hindringer

Medlemsstaterne anvender **bestemmelserne om handicap** i direktiverne med de lovgivningsmæssige rammer for elektronisk kommunikation forskelligt, hvilket udgør en hindring for, at handicappede, hvoraf mange er ældre medborgere, kan få adgang til og bruge de forskellige kommunikationstjenester, og fragmenterer markedet for den teknologi, der er adgang til.

Fraværet af **fælles standarder** og procedurer for overensstemmelsesvurdering udgør en hindring for, at eksisterende og nye tjenester og teknologier som f.eks. "intelligente hjem", ikt-systemer for levering af ydelser på social- og sundhedsområdet og teknologiske hjælpemidler kan nå massemarkedet og forbedre virksomhedernes konkurrenceevne.

Forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til **refusionsordninger** på social- og sundhedsområdet og usikkerhed om **lovkravene** vedrørende godkendelse af ikt-tjenester på

---

¹² 48 % i aldersgruppen over 50 mener ikke, at eksisterende ikt-udstyr og -tjenester i tilstrækkelig grad er tilpasset deres behov – Senior Watch.

det medicinske område (f.eks. telemedicin og en dagligdag præget af uafhængighed) mindsker mulighederne for, at kollektive forsikringsordninger på forhånd kan dække udgifterne til disse tjenester, og hindrer udviklingen og indførelsen heraf.

2.4. Tekniske hindringer

Adgang til brugervenligt udstyr og brugervenlige tjenester er en forudsætning for levering af integrerede avancerede tjenester til det aldrende samfund. Almindelige ikt-produkter og -tjenester er sjældent tilpasset de ældres behov, f.eks. behov, der skyldes de handicap, der forværres med alderen. Mange leverandører overser de ældre brugeres behov: der findes kun få retningslinjer, frivillige eller obligatoriske standarder og relaterede lovgivningsmæssige rammer på området.

De teknologiske løsninger for slutbrugerne kræver ofte, at en række tjenester og redskaber skal samles og forbindes på en måde, som de fleste slutbrugere ikke magter¹³. Markedet alene giver dog ikke det rette incitament til at sikre **interoperabilitet og modularitet** mellem forskellige former for udstyr og forskellige tjenester, hvilket medfører, at omkostningerne for slutbrugerne stiger, at der ikke kan opnås stordriftsfordele, og at udviklingen af det indre marked for ikt og aldring svækkes.

2.5. Grundlæggende hindringer for adgang og mangel på tilfredsstillende løsninger

Navnlig ældre risikerer at gå glip af informationssamfundets fordele, da mange af dem ganske enkelt ikke har **adgang** til kommunikationsnet, f.eks. bredbånd, og informationsteknologi. Kun 10 % af aldersgruppen over 65 bruger internettet jævnligt sammenlignet med 47 % i gennemsnit for EU25¹⁴. Årsagerne til den begrænsede adgang skal oftest findes i manglende motivation, økonomiske midler, digitale færdigheder og relevante voksenuddannelsesstilbud.

På nuværende tidspunkt investerer markedet ikke tilstrækkeligt i innovative, relevante og økonomisk overkommelige løsninger for ældre brugere som f.eks. integrerede og brugervenlige tjenester inden for området "et uafhængigt og sundt liv". Der er behov for at **bryde den onde cirkel** præget af mangel på tilfredsstillende løsninger, viden, stordriftsfordele, standarder og bæredygtige forretningsmodeller, som medfører, at der ikke investeres tilstrækkeligt i forskning og innovative løsninger.

2.6. Andre hindringer

Løsningerne kan kun medføre fordele, hvis brugerne har adgang til grundlæggende ikt og har den rette uddannelse og motivation, og der i passende omfang tages hensyn til de **etiske og psykologiske spørgsmål**. Der findes ingen specifikke referencepunkter for ikt til en god alderdom, f.eks. vedrørende beskyttelse af den menneskelige værdighed og privatlivets fred, hvis løsningerne kræver en form for overvågning eller inddragelse af myndighederne.

Der er en udtalt mangel på koordinering, hvad angår udveksling af erfaringer inden for ikt til en god alderdom, hvilket afspejler, at **indsatsen på både udbuds- og efterspørgselssiden er præget af fragmentering**. Situationen i mainstream-industrien (ikt, sundhed) er muligvis ved at blive noget bedre, da der opstår nye alliancer, men branchen for teknologiske hjælpemidler er stadig præget af en høj grad af fragmentering. Brugerorganisationerne i Europa er stadig

---

¹³ F.eks. at teknologiske hjælpemidler kombineres med almindeligt teknisk udstyr.

¹⁴ Eurostat, 2006. Fællesskabsundersøgelse vedrørende husstandenes og enkeltpersoners brug af ikt.

mindre end tilsvarende organisationer i f.eks. USA og Canada, hvilket begrænser deres indflydelse, når de indgår i partnerskaber med erhvervslivet og myndighederne.

Sluttelig er **manglen på koordinering og samarbejde** mellem markedsaktørerne i hele **forsyningskæden for tjenesteydelser** en af de vigtigste årsager til disse hindringer. Samarbejde mellem erhvervsdrivende, brugere og myndigheder er af afgørende betydning, hvis der skal opnås en høj grad af synlighed og viden, hvis omkostningseffektivitet i bred forstand skal påvises, hvis gennemsigtigheden skal øges under hensyntagen til brugernes behov, hvis der skal findes interoperable løsninger, hvis de lovgivningsmæssige rammer skal harmoniseres, hvis risiciene forbundet med forskning og innovation skal deles, og hvis udviklingen overordnet set skal overvåges.

Illustration af potentialet

- Den del af Europas befolkning, der er over 65, råder over formuer og indtægter på over 3 000 mia. EUR.
- Størrelsen af markedet for udstyr til "intelligente hjem" (aldersrelateret hjælp til indkøb og påklædning og til at komme omkring på egen hånd) vil blive tredoblet mellem 2005 og 2020, idet antallet af potentielle kunder vil stige fra 13 millioner til 37 millioner.
- I 2005 havde 68 millioner mennesker to eller flere aldersbetingede handicap. Dette tal vil stige til 84 millioner i 2020.
- Tidlig udskrivning af patienterne som følge af indførelsen af teknologi til mobil sundhedsovervågning ville kunne spare 1,5 mia. EUR alene i Tyskland.
- Inden for rammerne af en række EU-forskningsprojekter er der blevet udviklet teknologier til personlig rutevejledning, hjemmepleje, fjernovervågning og -rådgivning på sundhedsområdet, intelligente alarmer og naturlige grænseflader for brugervenlig ikt.

3. MÅL OG AKTIONER UNDER HANDLINGSPLANEN FOR IKT OG ALDRING

Handlingsplanen for en god alderdom i informationssamfundet har til formål at skaffe borgerne, virksomhederne og myndighederne i Europa fordele hurtigere:

- For borgerne – en bedre livskvalitet og bedre sundhedstilstand gennem et længere liv med en dagligdag præget af uafhængighed, en aktiv alderdom på arbejdspladsen, som sikrer, at de ældre arbejdstagere regelmæssigt kan ajourføre deres kvalifikationer, og øget deltagelse i samfundslivet.
- For virksomhederne – et større marked og større afsætningsmuligheder på det indre marked for ikt og aldring i Europa, en bedre kvalificeret og mere produktiv arbejdsstyrke og en stærkere position på det voksende marked på verdensplan.
- For myndighederne – omkostningsbesparelser, øget effektivitet og bedre overordnet kvalitet inden for social- og sundhedsordningerne.

Handlingsplanens struktur er baseret på fire områder:

- (1) Bevidstgørelse, konsensusøgning og fastlæggelse af fælles strategier
- (2) tilvejebringelse af de rette betingelser

- (3) fremskyndelse af udbredelsen af og investeringerne i godkendte løsninger
- (4) koordinering af indsatsen inden for forberedelse på fremtiden gennem forskning og innovation.

3.1. Bevidstgørelse og konsensussøgning

Kendskab til mulighederne og hindringerne er en forudsætning for succes. De førende aktører på nationalt, regional og lokalt plan bærer i høj grad ansvaret for at øge kendskabet. Merværdien på europæisk plan opnås ved at give ikt og aldring en fremtrædende plads i EU's politikker.

Der er behov for fælles visioner, strategier og partnerskaber, der inddrager de berørte parter: ældre og deres repræsentanter, ministerier og myndigheder på nationalt og regionalt plan, erhvervslivet og leverandørerne, offentlige og private sygeforsikringselskaber, forskere og den akademiske verden, teleselskaber og byggefirmaer samt standardiseringsorganer.

Et eksempel kunne være at opnå integrerede løsninger vedrørende en dagligdag præget af uafhængighed: juridiske, tekniske og finansielle hindringer og kendskab til brugernes behov skal behandles ved hjælp af en kombination af lovgivning, forskning, validering og udbygning samt bevidstgørelsesforanstaltninger, der inddrager alle aktører.

I løbet af 2007 vil Kommissionen derfor støtte den indsats, som interessenter i erhvervslivet og civilsamfundets organisationer gør for at oprette en **innovationsplatform** for en god alderdom i informationssamfundet (som et forum for samarbejde om strategiske innovationsdagsordener vedrørende forskning, udbygning og gennemførelse) med henblik på udvikling af fælles køreplaner og planer for fremhævelse af eksempler og gennemførelse for hele forsyningskæden.

På en ministerdebat under det portugisiske formandskab for ministerrådet i anden halvdel af 2007 vil der blive fremsat forslag til politikker, der skal fremme brugen af ikt til en aktiv alderdom på arbejdspladsen. Der vil også være særlig fokus på de udfordringer, som ældre kvinder står over for i informationssamfundet.

Ikt til en god alderdom vil blive et nøglebidrag til det europæiske initiativ vedrørende inddragelse i informationssamfundet i 2008, og der vil blive oprettet en internetportal for ikt og aldring.

3.2. Tilvejebringelse af de rette betingelser

Kommissionen vil i løbet af 2007 og 2008 iværksætte yderligere vurderinger af markedshindringerne for udbredelsen af teknologier til fremme af uafhængighed og fremsætte anbefalinger vedrørende tiltag. Da radiofrekvensidentifikation (RFID) i systemer, der fremmer uafhængighed, har et stort potentiale, vil Kommissionen vurdere fordelene og ulemperne ved denne teknologi. I 2007 vil den arbejde på en henstilling til medlemsstaterne vedrørende beskyttelse af privatlivets fred og fremme investeringer i yderligere RFID-forskning og store prototyper¹⁵.

---

¹⁵ KOM(2007) 96.

Kommissionen vil støtte medlemsstaternes indsats for at nå målene i ministererklæringen fra Riga, hvad angår udpegning af valgmuligheder, fastsættelse af frister og **rådgivning vedrørende fjernelse af juridiske og tekniske hindringer** for udbredelsen af teknologier til fremme af uafhængighed (f.eks. forskellige refusions- og godkendelsesordninger og ikt-systemers manglende interoperabilitet). Navnlig vil Kommissionen inden for rammerne af de relevante i2010-undergrupper samarbejde med medlemsstaternes repræsentanter om at opnå adgang til oplysninger om de nuværende **nationale lovgivningsmæssige og organisatoriske tilgange** og om at udveksle god praksis.

I betragtning af sammenhængen mellem handicap og aldring bør medlemsstaterne styrke gennemførelsen af de nuværende lovmæssige krav vedrørende e-tilgængelighed og støtte standardisering inden for dette område. Kommissionen vil også benytte lejligheden til at revidere de lovgivningsmæssige rammer for e-kommunikation og i den forbindelse vurdere behovet for yderligere lovgivning som bekendtgjort i meddelelsen om e-tilgængelighed fra 2005¹⁶.

I overensstemmelse med handlingsplanen for e-sundhed¹⁷ vil Kommissionen i 2007 formulere en **henstilling om interoperabilitet inden for e-sundhed**, som behandler kernetdataene vedrørende infrastrukturen for e-sundhed (patientjournaler og data vedrørende nødstilfælde).

Medlemsstaterne, interessenter i erhvervslivet, brugerorganisationer samt regionale og lokale myndigheder bør fremme almindelig bredbåndsadgang til ikt-tjenester for ældre og øge deres digitale kvalifikationer, således at forskellene med hensyn til adgang til internettet er halveret senest i 2010, jf. ministererklæringen fra Riga. Kommissionen vil fremme udveksling af god praksis og adgang til programmer, tjenester, løsninger og initiativer med deltagelse af en række forskellige interessenter gennem den internetportal, som skal oprettes. Kommissionen vil også revidere politikkerne for støtte til digitale kvalifikationer for ældre i 2007 og 2008 og måle udviklingen.

På en ministerdebat under det slovenske formandskab i første halvdel af 2008 vil de etiske spørgsmål vedrørende ikt til en god alderdom blive behandlet. Gennem forskning, analyser og pilotprojekter, som er rettet mod markedsvalidering, vil Kommissionen støtte erhvervslivets og brugerorganisationernes bestræbelser på at behandle etiske spørgsmål og på at undersøge mulighederne for etisk vejledning.

3.3. Fremme af udbredelsen

Manglen på konsekvensanalyser af potentielle løsninger, der er baseret på socioøkonomiske vurderinger, og vurdering af mulighederne for at opnå en større udbredelse, udgør på nuværende tidspunkt en hindring for en optimal udnyttelse af mulighederne. Kommissionen vil **inden for rammerne af afsnittet om ikt i programmet for konkurrenceevne og innovation iværksætte en række pilotprojekter**, der skal gennemføres af erhvervslivet, leverandører af tjenesteydelser samt regionale, lokale og nationale myndigheder, og som i 2007 indledningsvis vil fokusere på en dagligdag præget af uafhængighed og overvågning af kroniske sygdomme.

Kommissionen vil også fremme benchmarking og undersøgelse af de muligheder, der er forbundet med ikt til en aktiv alderdom på arbejdspladsen (programmet for konkurrenceevne

---

¹⁶ KOM(2005) 425.

¹⁷ KOM(2004) 356.

og innovation), sammenhæng med strukturfondene og lokale, regionale og nationale myndigheders muligheder for innovation inden for offentlige indkøb på området ikt og aldring.

Der vil blive oprettet en **europæisk mærkningsordning for "intelligente hjem" og hjælpemidler, der muliggør en dagligdag præget af uafhængighed**. Hver enkelt medlemsstat bør senest i 2008 have godkendt et websted vedrørende "intelligente hjem" inden for rammerne af i2010-initiativet, hvilket vil føre til, at der etableres et europæisk net for udveksling af erfaringer og god praksis.

Erhvervssammenslutninger, erhvervslivet, den akademiske verden og brugerorganisationer opfordres til at udvikle uddannelsesprogrammer, der blandt andet vedrører adgang til websteder, almindelige ikt-redskaber og –tjenester og "design for alle". Kommissionen vil forsøge at opnå synergieffekter med igangværende EU-projekter for at lette oprettelsen af en masteruddannelse i "design for alle", som er baseret på industripartners og brugerorganisationers engagement.

3.4. Forberedelse på fremtiden

Udviklingen af ikt til en god alderdom er kun i sin indledende fase: der er en rivende udvikling inden for videnskaben og teknologien, og der er store muligheder for at finde mere brugervenlige, intelligente og omkostningseffektive løsninger. Erhvervslivet i Europa kan få succes ved at spille en fremtrædende rolle inden for innovation.

Fremskyndelse og opretholdelse af leveringen af de fordele, som innovation indebærer, nødvendiggør fælles forskningsdagsordener, samling af knappe ressourcer og udvikling af fælles platforme. Kommissionen har allerede øget indsatsen inden for forskning i ikt til en god alderdom inden for rammerne af punkterne om e-sundhed og inddragelse i informationssamfundet i det syvende rammeprogram om informationssamfundsteknologier, og i den forbindelse er der øget fokus på inddragelse af brugerne og mainstreaming af ældrevenlig ikt. Det vil samle F&U i EU og forskellige andre projekter med henblik på at bidrage til et sæt fælles rammer for interoperabilitet for ikt-løsninger og –tjenester til en god alderdom.

Kommissionen foreslår under traktatens **artikel 169** Parlamentet og Rådet at støtte et **nyt forskningsinitiativ** med titlen "En god alderdom i informationssamfundet", der har til formål at koordinere medlemsstaternes forskningsprogrammer inden for ikt til en god alderdom (forberedt inden for rammerne af aktionen vedrørende "Længst muligt i eget hjem"). Dette initiativ vil stimulere markedsorienteret forskning vedrørende hjælpemidler, der muliggør en dagligdag præget af uafhængighed. Det vil danne bro mellem den langsigtede forskning under det syvende rammeprogram og storstilede innovationsprojekter under programmet for konkurrenceevne og innovation. Kommissionen fremmer også europæiske teknologiplatforme, navnlig platforme, som behandler ikt og aldring på deres dagsordener for strategisk forskning.

4. KONKLUSION

I handlingsplanen for en god alderdom i informationssamfundet peges der på prioriterede områder og aktioner, hvor ikt bedst muligt kan bidrage til at tackle de udfordringer og udnytte de muligheder, der er forbundet med Europas befolknings aldring. Den behandler de vigtigste

hindringer, for så vidt angår forberedelse til markedsføring, produkters og tjenesters egnethed og pris samt tjenesters og forretningsmodellers bæredygtighed. Handlingsplanen bygger på forbedret samarbejde blandt alle berørte parter og har til formål at udnytte det lovende potentiale, som området ikt og aldring har, både i og uden for Europa.

Kommissionen opfordrer alle interessenter i civilsamfundet, myndigheder og erhvervslivet til at gøre en fælles indsats for at nå målene vedrørende en god alderdom i informationssamfundet. Medlemsstaterne opfordres til aktivt at støtte og gennemføre aktionerne. Europa-Parlamentet opfordres til at bidrage til styrkelsen af ældres rettigheder og muligheder i informationssamfundet ved hjælp af lovgivningsrammer og EU-programmer, og således sætte alle i stand til fuldt ud at deltage i Europas økonomi og samfundsliv.